



Zápis č. 13
ze zasedání Výboru pro zdravotnictví
Zastupitelstva Olomouckého kraje
ze dne 18. 3. 2015

Přítomni:

Doc. MUDr. Jaroslav Vomáčka, Ph.D., MBA
MUDr. Zuzana Bartošová
Doc. MUDr. Roman Havlík, Ph.D.
Gabriela Jančíková
Věra Kocianová
Ing. Jiří Kropáč
MUDr. Blahoslav Loveček
MUDr. Bohuslav Machaň
MUDr. Ivo Mareš, MBA
Jiří Pospíšil, DiS.
MUDr. Ivan Sumara
Ing. Tomáš Uvzl
MUDr. Jiří Žák, CSc.

Nepřítomni:

MUDr. Zdeněk Dokládál
MUDr. Jiří Černý
MUDr. Pavel Holík
MUDr. Mgr. Ctirad Musil

Omluveni:

Eva Fischerová
Bc. Vladimír Urbánek, DiS.

Hosté:

MUDr. Hana Kučerová
MUDr. Petr Jeřábek, PhD.
Mgr. Zuzana Starostová
PhDr. Ladislav Spurný
Ing. Bohuslav Kolář, MBA

Program:

1. Úvod a schválení programu zasedání
2. Kontrola plnění usnesení a zápisu z minulého zasedání
3. Seznámení s aktuálními usneseními Rady a Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví
4. Politika Olomouckého kraje v protidrogové oblasti
5. Různé a diskuse
6. Závěr

Zápis:

1. Úvod a schválení programu zasedání

Zasedání Výboru pro zdravotnictví Zastupitelstva Olomouckého kraje (dále také jen „zdravotní výbor“) zahájil předseda zdravotního výboru doc. J. Vomáčka.

Přivítal na zasedání zdravotního výboru MUDr. Hana Kučerovou, ředitelku Psychiatrické léčebny Šternberk, MUDr. Petra Jeřábka, PhD., ředitele Psychiatrické nemocnice Marianny Oranžské (v Bílé Vodě), Mgr. Zuzanu Starostovou, protidrogovou koordinátorku Olomouckého kraje, PhDr. Ladislava Spurného, pracovníka odboru školství krajského úřadu, který se zabývá primární prevencí ve školství, a Ing. Bohuslava Koláře, MBA, vedoucího odboru zdravotnictví.

Složení hostů je zvoleno s ohledem na hlavní témata dnešního zasedání výboru, kterým je Politika Olomouckého kraje v protidrogové oblasti.

Doc. J. Vomáčka se dotázal přítomných členů zdravotního výboru, zda má někdo připomínky k návrhu programu dnešního zasedání dle rozeslané pozvánky. Připomínky nebyly vzneseny.

Zdravotní výbor usnesením schválil program dnešního zasedání.

2. Kontrola plnění usnesení a zápisu z minulého zasedání

Tajemník zdravotního výboru informoval o průběhu jednání a o usnesení z minulého zasedání výboru.

Na minulém zasedání 29. 10. 2014 zdravotní výbor jednal o problematice Nemocnice Olomouckého kraje, a.s.

Zdravotní výbor svým usnesením vzal na vědomí přednesené informace týkající se minulého zasedání výboru.

3. Seznámení s aktuálními usneseními Rady a Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví

Byla prezentována usnesení Rady Olomouckého kraje (ROK) a Zastupitelstva Olomouckého kraje (ZOK) od minulého zasedání zdravotního výboru, která se týkala oblasti zdravotnictví (až do schůze ROK dne 5. 3. 2015 a zasedání ZOK 20. 2. 2015).

Zdravotní výbor vzal na vědomí usnesení ROK a ZOK v oblasti zdravotnictví za období od minulého zasedání zdravotního výboru.

4. Politika Olomouckého kraje v protidrogové oblasti

Doc. J. Vomáčka požádal vedoucího odboru zdravotnictví krajského úřadu Ing. B. Koláře o uvedení do hlavního tématu dnešního zasedání zdravotního výboru, kterým má být projednání připravovaného Strategického protidrogového plánu Olomouckého kraje na období 2015 - 2018.

Ing. B. Kolář přednesl, že chystaný strategický protidrogový plán navazuje na obdobný dokument, který byl zpracován pro roky 2011 - 2014. Navrhl, aby Mgr. Z. Starostová a PhDr. L. Spurný, jako koordinátoři přípravy strategického protidrogového plánu přednesli prezentaci o tomto plánu a poté by mohla proběhnout diskuse členů zdravotního výboru.

Mgr. Z. Starostová a PhDr. L. Spurný v rámci prezentace sdělili mimo jiné:

Navržený strategický protidrogový plán vychází z Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 – 2018 (1. revize).

Strategický protidrogový plán je připravován od začátku roku 2014. Byly vytvořeny dvě pracovní skupiny - pracovní skupina pro oblast primární prevence (vedená PhDr. L. Spurným) a pracovní skupina pro oblast snižování rizik, léčby, doléčování a sociálního začleňování (vedená Mgr. Z. Starostovou).

Pracovní skupiny byly složeny z odborníků z praxe, kteří zpracovali SWOT analýzu dotčené problematiky a témata formulovaná v analýze pak seřadili dle důležitosti.

Strategický protidrogový plán je také členěn s ohledem na oblast primární prevence (která je soustředěna především v rezortu školství) a oblast snižování rizik, léčby a sociálního začleňování.

Při tvorbě plánu se ukázala některá negativa - nerovnoměrné pokrytí služeb primární prevence (nejslabší je region Javornicka, kde schází nositel této činnosti), potřebnost vyšší míry financování ze strany Olomouckého kraje, vysoká míra společenské tolerance k alkoholu a tabáku, nezájem rodičů o primární prevenci.

Strategické cíle primární prevence jsou – stabilní a odpovídající financování, rovnoměrnější pokrytí službami primární prevence v kraji, realizace dlouhodobé a cílené zaměřené kampaně směřující k potlačení vysoké míry společenské tolerance k alkoholu a tabáku vedoucí k absenci pocitu osobní odpovědnosti a podcenění rizik, podporovat primární prevenci systémově a institucionálně, podporovat cílené vzdělávání v problematice primární prevence. Je nutná certifikace služeb v primární prevenci.

Strategické cíle pro oblast snižování rizik, léčby, následné péče a sociálního začleňování jsou - snížit míru problémového a intenzivního užívání návykových látek (léčba a sociální začleňování), snížit potenciální rizika spojená s užíváním návykových látek pro jedince a společnost (snižování rizik). Dílčími cíly jsou - síť kvalitních služeb, dostatek finančních prostředků pro udržitelnost služeb v kraji, sjednotit systém financování (financování je nejednotné, jednoleté financování znamená velkou nejistotu).

Je třeba usilovat o komplexní řešení problematiky nelegálních drog, legálních drog a problémového hráčství. Užívání nelegálních i legálních drog má na společnost závažné dopady, je prokázána souvislost mezi užíváním alkoholu, tabáku a nelegálními drogami a dalšími formami závislostního chování, jako je problémové hráčství.

Kraj by se měl snažit o zachování všech stávajících služeb a jejich dostupnosti svým obyvatelům.

Důležitá je spolupráce mezi krajem a obcemi i spolupráce s neziskovými organizacemi.

Opatření vedoucí k naplnění cílů Strategického protidrogového plánu Olomouckého kraje na období 2015 - 2018 budou obsažena v akčních plánech, které budou připravovány vždy na dvouleté období.

Ročně kraj poskytuje dotace v oblasti pro snižování rizik, léčby, následné péče a sociálního začleňování až do výše 2,5 mil. Kč, tato výše se ale jeví jako minimum potřebných finančních prostředků pro udržení sítě sociálních služeb.

Ing. B. Kolář doplnil k informaci o finančních prostředcích, které poskytuje kraj, že pohledy na otázku, zda je 2,5 mil. Kč dost, mohou být různé. V období, kdy v jiných sektorech dochází k úsporám je zachování stejné výše možné považovat za úspěch. Co se týče sítě služeb protidrogové prevence, daří se udržet rovnoměrnou síť, ale můžeme uvažovat, zda se nezaměřit více na některé rizikové oblasti.

Doc. J. Vomáčka poděkoval za prezentaci a požádal přítomnou ředitku Psychiatrické léčebny Šternberk MUDr. H. Kučerovou o představení léčebny a případné vyjádření k přednesené problematice.

MUDr. H. Kučerová poděkovala za pozvání na zasedání zdravotního výboru. Krátce uvedla, že Psychiatrická léčebna Šternberk je od roku 1991 samostatné zdravotnické zařízení (předtím byla součástí Fakultní nemocnice Olomouc). Ročně poskytne služby cca 2000 pacientů (zejména následná lůžková péče), péče je poskytována na 520 lůžkách, léčebna má 470 zaměstnanců. Aktuálním tématem pro psychiatrii je možnost restrukturalizace lůžkové péče, rozvolnění ústavní péče. V léčebně usilují o tzv. extramurální aktivity, o spolupráci s rodinami o alternativy ke klasické lůžkové péči. Psychiatrická léčebna Šternberk působí i v oblasti léčby závislostí a podílí se i na primární prevenci závislostí (spolupráce se školami, besedy apod.). V případě zájmu by ráda pozvala členy výboru k návštěvě léčebny.

Doc. J. Vomáčka poděkoval a zeptal se na dětskou psychiatrii.

MUDr. H. Kučerová reagovala, že se podařilo v minulém roce rozšířit počet lůžek v této odbornosti o 3 na 33 lůžek, ale za cenu úbytku lůžek v jiném oboru. Drogově závislé nelze léčit na dětském psychiatrickém oddělení, je otázka kam tuto léčbu zařadit. Psychiatrická léčebna nemůže přijmout intoxikované, tyto případy musí být hospitalizovány na Dětské klinice Fakultní nemocnice Olomouc.

Doc. J. Vomáčka požádal ředitele Psychiatrické nemocnice Marianny Oranžské v Bílé Vodě MUDr. P. Jeřábka, aby přednesl informaci o této nemocnici.

MUDr. P. Jeřábek také poděkoval za pozvání na zdravotní výbor. Z historie lze uvést, že v roce 1954 byla v Bílé Vodě otevřena pobočka šternberské léčebny a byly zde realizovány nařizené léčby (tehdy nařizoval okresní národní výbor). Začátkem 90. let minulého století došlo k zásadním změnám. Je zřejmé, že adiktologické poruchy lze léčit pouze, pokud je konsenzus s klientem, nařízená léčba je protismyslný pojem.

Psychiatrická nemocnice má v současnosti 6 oddělení s průměrným počtem 25 pacientů. Je vytvořen systém terapeutických komunit umístěných v samostatných budovách, kde se je snaží personál nemocnice vracet k normálnímu životu prostřednictvím běžných činností (starost o běžné denní potřeby, nákup, shánění otopu, sport). To souvisí s transformací psychiatrické péče. Zatím však není zcela jasné, jak konkrétně má transformace probíhat.

K strategickému protidrogovému plánu by měl doporučení doplnit záležitosti chronického gamblerství.

Mgr. Z. Starostová k tomu poznamenala, že taková léčba probíhá i v adiktologických ambulancích, ale je problém u této péče uzavírat smlouvy se zdravotními pojišťovkami.

Doc. J. Vomáčka se dotázal, jaká je role krajských hygienických stanic a jaká je spolupráce s nimi v protidrogové prevenci.

PhDr. L. Spurný odpověděl, že zástupce Krajské hygienické stanice Olomouckého kraje se účastnil přípravy strategického protidrogového plánu, krajský úřad spolupracuje s krajskou hygienickou stanicí v aktivitách na školách.

Doc. J. Vomáčka uvedl, že by spolupráce s krajskou hygienickou stanicí měla být ve strategickém protidrogovému plánu obsažena.

Ing. B. Kolář podotkl, že na dnešní zasedání zdravotního výboru bylo nabídnuto téma programu „Zdraví 2020“, jež se týká spolupráce kraje s krajskou hygienickou stanicí, která probíhá dlouhodobě a počítá se s ní i nadále.

MVDr. Z. Bartošová sdělila, že hlavní hygienik podporuje zapojení krajských hygienických stanic do preventivních aktivit a programů.

MUDr. B. Machaň upozornil na škodlivost reklamy na alkohol a tabákové výrobky.

Mgr. Z. Starostová reagovala, že na různých úrovních jsou snahy o řešení na uvedené problematické komodity, nicméně alkoholová lobby je silnější.

PhDr. L. Spurný zmínil problémy spojené s prosazováním právní úpravy protidrogové prevence.

Paní V. Kocianová poznamenala, že na školách je aktuální nejen otázka drog, ale i dalších patologických jevů (šikana).

MUDr. P. Jeřábek připomněl návaznost na nezaměstnanost, která v příhraničních regionech přivádí nezaměstnané k pašování léků obsahující látky používané k výrobě drog z Polska (které jsou dále distribuovány do Německa).

MUDr. H. Kučerová poukázala na praxi, že když u řidičů zjistí policie přítomnost návykové látky (THC, amfetamin), nevezmou jim řidičský průkaz, a řidič odjíždí s vozidlem sám.

Ing. T. Uvížl se domnívá, že bez účinné represe samotná prevence nestačí, žijeme v atmosféře nezodpovědnosti. Problémem je i závislost na digitálních technologiích, nadužívání těchto zařízení má vliv na koncentraci, na myšlení atd.

Mgr. Z. Starostová souhlasí, že zvyšování využívání tabletů a podobných zařízení negativně ovlivňuje schopnost komunikace, což zase může vést až k útěku ke drogám.

Zdravotní výbor vzal usnesením na vědomí přednesené informace o přípravě Strategického protidrogového plánu Olomouckého kraje na období 2015 – 2018 a doporučil doplnit o informaci o spolupráci s krajskou hygienickou stanicí a policií.

Mgr. Z. Starostová připomněla, že na strategický protidrogový plán budou navazovat akční plány, kde bude prostor pro výše uvedená témata.

MUDr. P. Jeřábek děkuje politikům, úředníkům a protidrogové koordinátorce za snahy v protidrogové oblasti (např. výměnné programy jsou potřebné jako prevence šíření nakažlivých chorob, kde je situace v našem kraji relativně lepší, než v jiných regionech).

Doc. J. Vomáčka se dotázal, o kolik asi by bylo potřeba navýšit finanční prostředky na protidrogovou prevenci.

Mgr. Z. Starostová sdělila, že požadavků od organizací, které působí v protidrogové oblasti, je cca 4 mil. Kč.

5. Různé a diskuse

Doc. J. Vomáčka navrhuje, aby se na svém příštím zasedání zdravotní výbor zabýval přípravou Programu rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 2015 – 2020 a zdravotně preventivním programem „Zdraví 2020“.

6. Závěr

Doc. J. Vomáčka se dotázal, zda jsou další podněty nebo otázky a posléze zasedání výboru ukončil.

Předběžně bylo dohodnuto, že příští zasedání se bude konat 20. 5. 2015 ve 14:30.

V Olomouci dne 18. 3. 2015

.....
Doc. MUDr. Jaroslav Vomáčka,
Ph.D., MBA
předseda výboru

Přílohy: Pozvánka
Prezenční listina
Usnesení Výboru pro zdravotnictví z 18. 3. 2015